

PATIENTSÄKERHET

2700 Många frågor obesvarade

Socialstyrelsen fann inga fel i Astrid Lindgren-fallet

Färdiga sprutor med tiopental fanns på flickans rum

Foto: Science Photo

Användes sprutan eller inte? Sidan 2700

DEBATT OCH BREV

2702 Redskap finns och plattformen håller – men kunskapsunderlaget är bräckligt för prioriteringar i vården
Göran Hermerén

2704 Viktigt att granska alarmerande fynd om neuroleptika och hjärnatrofi
Johan Cullberg

2705 »Läkaren har följt journallagens krav«
Jan Kumlien, Lars Lundblad

Mer på Lakartidningen.se

ENDAST PÅ WEBBEN

• Astrid Lindgren-fallet: Bristfällig dokumentation kritiserar inte

2706 Låg ambition om elevernas hälsa i skollagsförslaget
Cecilia Renman

Läkarförbundet har ett odelat stort engagemang i klimatfrågan
Lars Nevander, Anna Rask Andersen

2707 Medicinsk terminologi är inte bara knappologi
Bengt I Lindskog

2708 Fagterapi revisited
Lars Olof Kallings

Sjukvård och moral
Gunnar Olofsson

KULTUR

2709 En bortglömd teori om orsaken till hydrocefalus
Rickard L Sjöberg

2711 Recensioner

2714 LEDIGA TJÄNSTER

2716 PLATSANNONSER

2728 MEDDELANDE

2730 INFORMATION FRÅN LÄKARFÖRBUNDET

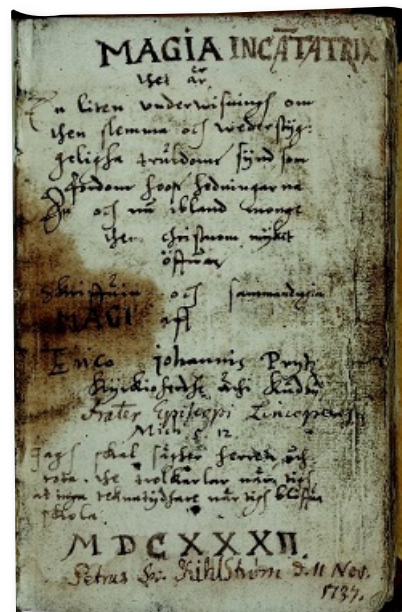

Foto: Linköpings stadsbibliotek / Iréne Stahre

KULTUR »Hydrocefalus hos spädbarn är ett verk av Djävulen som via demoners benägna hjälp avlar sådan avkomma«, hävdades i *Magia incantatrix* från 1632. Sidan 2709

W Artiklar märkta med W-sigillet har varit förhandspublicerade på lakartidningen.se

Artiklar märkta med R-sigillet har genomgått referentbedömning. Varje manuskript granskas av minst en (ofta fler) av Lakartidningens stab av 220 fasta och 350 extraordinarie vetenskapliga experter. Granskningen av manuskript sker enligt internationella rekommendationer (www.icmje.org).

REFLEXION

Vem vågar blåsa i pipan?

I dagspressen redogjordes nyligen för en läkare som anmälts till Socialstyrelsen av några kolleger för bristande kompetens. Det är något som inträffar ganska sällan. Vanligare är ju att läkare slår larm angående brister i organisation eller avsaknad av resurser. Att påpeka brister och fel är en självklar uppgift för medarbetare inom alla sektorer av samhället och särskilt inom områden där det finns ett ansvar för andras liv och hälsa. Många av oss saknar civilkurage och tiger därför still, särskilt som vi kunnat notera att den som slår larm – en visslare eller whistleblower – är den som till slut blir värst drabbad.

I Margaret von Platens bok »Sanningssägare eller karriärst« ges råd till den som tänker slå larm. Viktigast är att tänka efter vad som är rätt och fel och förstå att lagligt och rätt inte alltid är samma sak. Diskutera frågan med personer du känner väl men som står utanför din organisation och helst är verksamma i en annan profession. När du beslutat dig för att larma, se då

till att ha väldokumenterade fakta och att andra kan backa upp det du säger, också i ett skarpt läge. Gör enträgena försök att få uppmärksamhet i den egna organisationen. Det räcker inte med att gå till den närmaste chefen, gå hela vägen till toppen.

Överväg sedan om vinsterna med att gå ut offentligt kan uppväga risken för att bli marginaliserad på arbetsplatsen, missa befordringschanser, förlora vänner, bli betraktad som en avviker och skvallerbyttas och kanske förlora jobbet och ha svårt att få ett nytt, för det är mången visslares erfarenhet.

Enron, Parmalat, Skandia Liv och Bristol Royal Infirmary är typiska företag, där oegentligheter eller lagöverträdelse avslöjats av visslare. De präglades av en hierarkisk företagskultur med överdrivna lojalitetskrav. I en sund organisationskultur ses den som påpekar fel och brister som den bästa medarbetaren genom sin förmåga att finna förbättringsråden. Så är det väl inom sjukvården? ■

Viktigast är att tänka efter vad som är rätt och fel och förstå att lagligt och rätt inte alltid är samma sak.

Jon Ahlberg
docent

jon.ahlberg@lakartidningen.se